

**Postupy a výsledky pište na tento papír do připravených mezer. Jiné papíry neodevzdávejte.
U každé úlohy napište nejen výsledek, ale i postup. Řešení bez postupu nebude uznáno.**

1. Máme funkci $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ danou vzorcem $f(x_1, x_2) = x_1^2 - 2x_1x_2 + 3x_2^2$.

- (a) (1b) Napište funkci f ve tvaru $f(\mathbf{x}) = \mathbf{x}^T \mathbf{A} \mathbf{x}$, kde $\mathbf{x} = (x_1, x_2)$ a matice $\mathbf{A}$ je symetrická.
(Výsledek bude matice $\mathbf{A}$.)

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}$$

- (b) (1b) Najděte vlastní čísla matice $\mathbf{A}$.

$$(\lambda - 1)(\lambda - 3) - 1 = \lambda^2 - 4\lambda + 2 = 0, \text{ tedy } \lambda = 2 \pm \sqrt{2}.$$

- (c) (1b) Zakroužkujte pravdivá tvrzení: matice $\mathbf{A}$ je

- positivně definitní ANO
- negativně definitní
- positivně semidefinitní ANO
- negativně semidefinitní
- indefinitní

- (d) (1b) Má funkce f extrém? Pokud ano, tak jakého typu (minimum nebo maximum) a v jakých bodech se nabývá? Odpovědi odůvodněte.

f je pos. definitní, tedy $f(\mathbf{x}) > 0$ pro každé $\mathbf{x} \neq \mathbf{0}$, tedy f má minimum v bodě $(x_1, x_2) = (0, 0)$ a nikde jinde.

2. Máme funkci $g(x_1, x_2) = f(x_1, x_2) + x_1 - x_2$, kde funkce f je jako v předchozím příkladu.

- (a) (1b) Napište funkci g ve tvaru $g(\mathbf{x}) = \mathbf{x}^T \mathbf{A} \mathbf{x} + \mathbf{b}^T \mathbf{x}$, kde $\mathbf{x} = (x_1, x_2)$ a matice $\mathbf{A}$ je symetrická.
(Výsledek bude matice $\mathbf{A}$ a vektor $\mathbf{b}$.)

$$\mathbf{A} \text{ jako předtím, } \mathbf{b} = (1, -1).$$

- (b) (2b) Napište funkci g ve tvaru $g(\mathbf{x}) = (\mathbf{x} - \mathbf{d})^T \mathbf{C}(\mathbf{x} - \mathbf{d}) + e$, kde matice $\mathbf{C}$ je symetrická.
(Výsledek bude matice $\mathbf{C}$, vektor $\mathbf{d}$ a skalár e .)

$$\mathbf{C} = \mathbf{A}, \mathbf{d} = (-\frac{1}{2}, 0), e = -\frac{1}{4}$$

- (c) (1b) Má funkce g extrém? Pokud ano, tak jakého typu (minimum nebo maximum) a v jakých bodech se nabývá? Odpovědi odůvodněte.

Má minimum v bodě $\mathbf{d}$ a v žádném jiném. Je to posunutá kvadratická forma, kterou jsme vyšetřili v předchozím případu.

3. (2b) Máme body $\mathbf{x}_1, \dots, \mathbf{x}_m \in \mathbb{R}^3$ a hledáme přímku procházející pořátkem takovou, že součet čtverců (kolmých) vzdáleností bodů ke přímce je minimální. Napište matlabskou funkci $[U, V] = \text{fitpoints}(X)$, kde

- X je matice $3 \times m$, jejíž sloupce jsou dané body,
- U je vektor 3×1 , který je směrovým vektorem hledané přímky,
- V je matice 3×2 , jejíž sloupce tvoří ortonormální bázi ortogonálního doplňku hledané přímky.

Pomocí spektrálního rozkladu:

```
function [U,V] = fitpoints(X)
[V,D] = eig(X*X'); % ne X*X', protože body jsou sloupce X, ne řádky
U = V(:,3); % eig řadí vlastní čísla vzestupně
V = V(:,1:2);
```

Pomocí singulárního rozkladu:

```
function [U,V] = fitpoints(X)
[U,S] = svd(X,'econ'); % matici V nepotřebujeme; 'econ' možno vyněchat
V = U(:,2:3); % svd řadí sing. čísla sestupně
U = U(:,1);
```